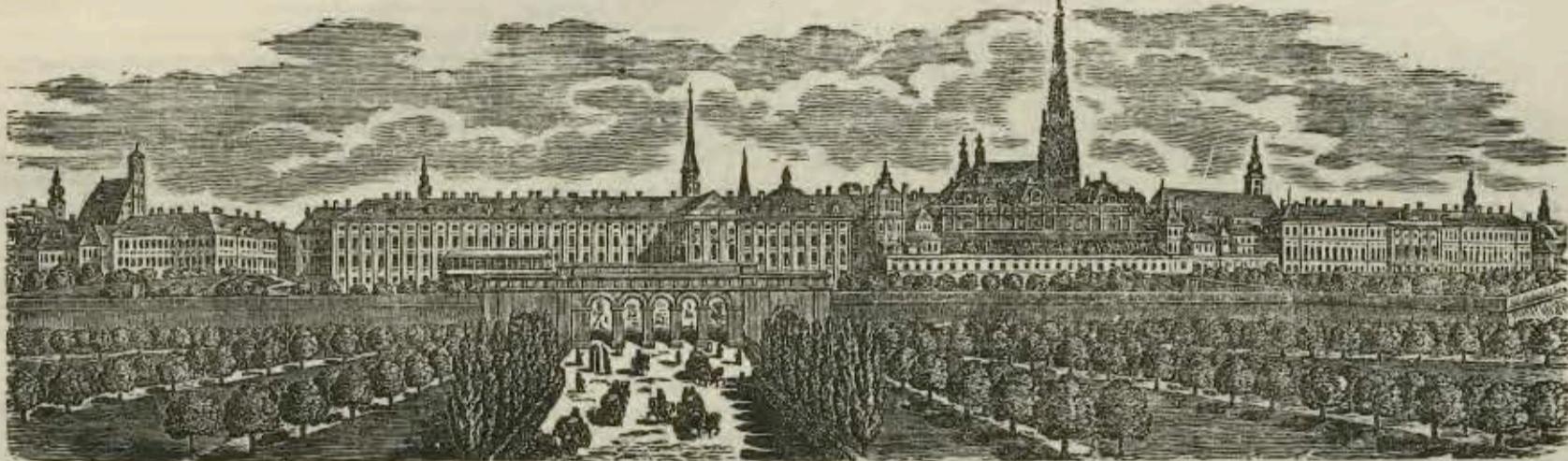

Quipusdrumhui

リスト 29

GOLDEN 16 (4)

1850

ԲՈԼԱՆԴԱԿԱՐԵՐԻ

ԱՐԵՎԻՆ. Հայութ սկզբանի ողջուռուն քար առնելից
ՔԱՂԱՔ. Ապրանի ժողովին մէջ է զած խօսքը ։ Հոգ-
ածիքառուն ։

ԿԵՐԵՎՈՒՄ է Ա. ՊՐԵՏՐԻ ու ՏԱԿԱՆԻ ԱՊՐԵՆԻ մէջ՝ ԿԵՐԵՎՈՒՄ

ԱՐԴՅՈՒՆԵԼ ԵՎ ԽՈՍՔԻ ՎՐԱՆԱՐԱ:

Հը գառնոց։ ՏԵՇԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՎՈՐ ԱՌԱՋԱՄԱՆՆԵՐ ԱՆԴԱՐՆԵՐ ԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՐԱՐԱԿԱՆ

ԱՅՍԻՆ-ՄԵԴՎԵԴԵՎ, Ա.Չ.Բ.Ց. Հայուսանի պրայ Ան-
տովը բրահման լորեկը : (Վարժականի թիւն)

ANSWER

ՊԱԾՏՈՒՆԻՑ ժաշովքին առաջարկութեամբը
կայսրը Վաճառամանի բանակին վերին հրամանաւ
տպու ու զինու որական կառավար ԲՇնդումօմասեա
Հայուա ունեպու իր բարձր պաշտօնէն փոք ձգեց
Խանկ բարձր գործովորի մը առ կերպով չարաշա
ու յանկարգ իշխապ, մաղթագաղաքին բնակչացը փառ
շատ մեծ ազդեցութիւն բառ, ինչու որ նաև յայտ
յացանի և Վաճառները յազմող Հայուա սեպուչ
էր: Ես ծանր դէպքին պատճառը կու ուս Ա-սրբի
կա նվազական անուն լրացիրը հետեւելով հատուածու
մը, որն որ թէ Ա-ինապի պաշտօնական լրատիրը և
թէ Ես յառաջ կը բերեն: «Հայուա սեպուչ ըն
Մաճառասանի բանակին հրամանաւարութեանէն ու
կայսերական իմունկուուր իշխանութեամբ եւաբե առեղակար
պաշտօնէն փոք իշխալը ամենուն փոք շատ մեծ ու
խորին առաջ որա թիւն ըրաւ: Ես առցգ է որ կա
ռուխորութիւնը առանց գառն ցաւոց ու, արանու
թեան, ձեւաց զարկած պիտոր ըլլայ ասսնի մեկ խիս
միջնորդ մը այսնանը տառնի մեծ զօրավար մը գուըն
աւելու, որն որ իր քաջութեամբն ու պատուաթեամբէ
այնացի մեծամեծ արդիւնքներ տացած էր: բայց
հայրենեաց երջանիկութիւնն ու բարիցը և ուրիշ
մեծաց ոյն նպատակներ կառավարութիւնը ստիպա
ուրու որ ըլլան առավարն առ արմին զնել առան
անձնական արքեանն այսելու կամ նկատմանը ընել
լու: և նեղու որ ոչ կառավարութիւն մը և ոչ ար
տերութիւն մը կընաց կենաք կամ կրծել, երբ որ
իրեն կարծիք ըսող պաշտօնէիցը կամ հպատակի
ըսոյն հնազանդութեան փոք ապահովութիւն շնորի
եւ ամենեւնին պաշտօն մը կամ որդիւնը մը՝ որը զա
րուքը բարուցն առ ըլլայ, չիկնուր զպաշտօնաւերն ա

կըսց բռասասարչ չ. անու կիրս, :

Վ. ո որպաշտ ընելիքն երեք օր վերջա, կարծես թէ
պատճառն ալ ա. ելի եւս յացանելու համար՝ կայսրը
պաշտօնեց նորհրդ եան առաջարկութեամբ՝ Հռու-
դարխայի ազգականութեան մասնակից եղացներէն
100 հոգւոց որոնք 1 տարիին մնանք 15 տարի թերզ-
արկ ելութեան եւ ոմանք նաև մաշուան գասա-
պարառած են, նորհրդ ըստ ևս բարբարին ապա-
տութիւննեն նորհրդ,

四庫全書

ՓԱՐԱ. Յուլիոս. 9: Եմացը 8ին տպագրութեան
նոր օրէնքը ազդային ժողովքին առջև ը զրուելով,
անոր տիկողական ըլլալը 251 քուեկ գլ.մ. 368
քուեազ ընկանուեցաւ: — Եզրացին ժողովքին զա-
ցուելուն վրայ շատ կը խօսի: պատգաման որներուն
մէկ մասը հիմական պարագաներուն մէջ ազդային
ժողովքին գոցուելուն այնչափ հաճութիւն չիցու-
ցնէր, ու քանի մէ բարձրներ ժողովքինեւը կը յորդ
յարդ որն որ առանկ աղեկաթի փորձ մէ յանձն չառ-
նեն: Բայց ի վերայ այս ամենայնի տարակցու վայ-
որ 1851ին էլեւ նոր քննութիւննեւ ալ լինդուալու ը-
լլայ նէ՝ գոնէ մէկ ու կէս անց չափ հանգստեան
ժամանակ պէտք է որ տպոի: — Անցոյ կի՞ աղ-
դային ժողովքին գահերեցի ու դահերեցի փիսա-
նորդներու: Ընտրութիւննեւ եղաւ: գահերեց ընտրութ-
յան դարձեալ, Պ. Տիւրեն, իսկ գահերեցի փիսա-
նորդ Էղան պրոց, Ցարիւ, Պանչ ու Թընաս ա՛Ազի:
Սոյն ժողովքին մէջ պաշտօն աները ցեղացիի դադ-
ինականութեան համար ն մերժու փունքը դիմու ստուկ-
ինդրեցին, որն որ ընելուն եցաւ: — Պ. Կրաման
անցոյ Հին ազդային ժողովքին առաջարկութիւն ը-
րաւ որ ասկէ Նորը անսառնենի բր աշշարողները
պատճ անին, որն որ ազդային ժողովքին ալ ընկու-
նցաւ, միայն առ թէութեամբ որ եկէ առ յան-
ցանքը հրապարակաւ, լրացր ըլլայ ու յանցուորը
բնուի, ան ատեն հ միանելն մինչև 15 քրամք
առ դաշը, ու յանցանցաց ծանրա թէուն նայելով մէկ
օրու ընէ մինչև տատեռ հինգ օրու ան բանակ պատիւ
տեռունի:

— Փաղիղվն ամսցոյ 7ին ասանկ էը դրեն։ Ա-
Լշուագատաւեն եկած նաբառցն լուրերուն նոցելով՝
լուր։ Փիջիպարսա աղեկ ու առողջ վիճակի մէջ է։
Կրիմու ժողապեաց, որն որ վերբին օքերը անոր ոց-
ելութեան երթի արգ նորէն Փարփղ զարձած է։
աս ամդի կութիւնները բերաւ, որ Լուր, Փիջիպարսա,
որուն զլու իր զեռ երիասուարդական տացցու մէկան
մէջ է։ Օպէանի ու Պարարտի ցեղակրոն իրարու,
Ժետ հայուսւելուն շատ կը քաղցայ։ Կապակիւան
շատ անգամ այցացած ճայնով մը ըսաւ, թէ որ-
շաբ որ վերբիցնեին կը մնանամ, ադիշ բաղդանք

շնմ առնենուր, բայց եթէ Գաղղիսան հրախնիկ տես-
նել ։ Խըմէ քամենուելու առնենոր Լուդ ։ Փիլիպպոս
աշուընեցը իցուածն՝ Ամէ սիրելի ծախաթեատ, ըսաւ,
նուցնիք որ մէնք աղեկ Գաղղիսացի բլլուկը, մնացան
Վասուատ կը հոգայի ։ Օպէսամի գլուխին ծովապէ-
տին ըստու որ նիկէր ու Պրոլիկ տէրութեան պաշտօ-
նատէրներու մէջ մէկ Հատիկ են, որոնք իմ պրուզու
տուչուն Համար ամենէն աւելի աշխատեցնեն ։ մէու
Համար ալ աս երկու երեւելի անձանց իրայ մէծ
վրասհութիւն ունիմ ։ Խակ Լուդ ։ Փիլիպպոսին
որդիքը մայսի մէկ քաղձանիք մ' ունին, ոյս նիւթ Գաղ-
ղիս գառնալ ։ ինչ եղանակու որ ըլլայ նէ ըլլայ ։
գիւտուրուրուր Ֆուէնիլ ու Օմալ Հայրեննեաց Հիւ-
անդութիւն սահած են, որն որ Օմալի դքսին իրայ
երթաւով կը սաստիսայու ։

— Փարբեզի մէջ շատ կը խօսուի, որ լուգ. Նա-
րայիննեն դահներից ունեան Խանոսները մինչեւ 10
տարի Երկրութան խողիբը՝ շատ չ'անցնիր՝ ազգային
ժողովը ին պիտի որ առաջարկուի: — Անոյ Են
Վորդէր անունով 17 տարեկան տպարանի սահմար
(Քաջա) մը լուգ. Նարայիննը մուցընելու զիտուա-
րութիւն ունենալուն Համար ընտանցաւ, բայց դա-
տաւորեկը ամենից խենթա անց խօսքիցն:

ՊՐՈՒՆԸ ու Տանիքնազգի պիտի մշակառութիւն և զարաւութեան վաշանց պայմանները համառատելու հասաւութիւնը է պահեած։ Ելեզվիկ - Հարդային զբութիւնները 1848էն յաւաղ եղած պիճակին մէջ պիտօր մանեն։ Կրկու կողմն ալ, այս նախն թէ Վերմանիա, ուստի և Ելեզվիկ - Հարդային եւ թէ Տանիքնազգա իրենց պահանջնանը մաս պիտօր կենանի իրարութիւնը բարեկարգ գետ բոցը ընկերու։ Տանիքնազգ պիտօր թագաւոր Ելեզվիկ - Հարդային զբութիւնները խաղաղընելու համար միջացներ բանեցրնելու յատաշըները կը ըստ աշխատակամ գաշխակցութիւնն ունեած ինձուն։ Խակ Հարդային նկատմամբ աս պարագարանի մէջնեւն ալ պիտօր աւնենաց, որ եթէ աս զբութեան հետ միասնական միջոցներ բանեցրնելու յատաշ գիրածնակն ու աշխահցութեան միջամտութիւնը խնդրեւ, եւ թէ որ գիրածնակն գաշխակցութիւնը մէջ չըլաւնէ՝ ան առնեն իր զորքը կմնաց Հարդային խոժեց։ Սահմանները որոշեցր համար երկու կողմանց երկու փախանքներն մէկ յանձնարարական ժողովք ըն պիտօր կազմուի։ — Աս հաշտութեան գաշխեցն զար մէկ առանձին մուռ մ'ալ կայ՝ որն առ առար զրաց առ զրութիւններն զար նվելու պայմանները կ'արագէ։ Գաշխեց առորմազրութեան 11 օր միջրէ (ուստի եւ ամենեւ ուշ ամսոց 21ն) Շուտուներն առ զրութեանը Ելեզվիկն ունեած պիտօր եղան, եւ ասկեց յատաշ Տանիքնազգայիշ չեն կրնար Ելեզվիկ մասնեւ։ Ասկից 11 օր եղաք (Օգոստ. 2) պրուշները Հարդային ու աւանդութեան ալ պիտօր ելին։

ԱՐԴ ԳԻՒՆԻ Ը

Հետեւեալ տեղեկութիւնները կու ասյ: 1848Են յառաջ Ասպարուսից պարագար 120 միլիոն ֆրանք էր, հիմակ 500 միլիոնի հասած է: Խոհեց կը հետեւ կը որ բիշմնդէի ակրութեան Աւարժույթի հետո ունիցած կոխուր՝ աս տերութեան 350 միլիոն արժեց: Բայց թուաւորութեան մասով, որն որ հասարակութեն եւլումափի հաջուկն մէջ ՏՅ միլիոն կը հայտնի, իբրև 80 միլիոնն առևի չկտերեր, իսկ աւրա թեան ծախըն էր 75 միլիոն, որն որ հիմակ 110 միլիոնի բարձրացած է, ուստի եւ բիշմնդէի տերութիւնը տարեւ տափի 30 միլիոն բաց կ'ունենայ, ովն որ դրանի սահմակ քամենալով պայման է: Կառավարութիւնը աս մինչակիս ճար մը հագալու համար պյուստի օրէնքները ձեւաբար տառարեւը շատցըներով իր մասով առէլցըներով կը նորոյ, ուստի և եւեւմնից պաշտոններան Պ. սիկաս՝ կնքոյ, ճառանգութեան եւ ուժի օրէնքներ ուստի ար առաջարկէ, որնցման կը յանայ որ տերութիւնը 15 միլիոն աւելի մասոր կ'ունենայ:

0 1 0 0 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

U.S. GOVERNMENT

ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՎԵՐԱԿՐՈՆԻ ԼԱՐԵՐԻ
Պայմանագիրը : Եթե այս կերպությունը պահպանվի՝ ապա Հայությունը կարող է առաջ բերել առաջատար քաղաքացիությունը :

(*Հայուսնակութիւն*, Տեսքն. 274)

կառավարութեան կողմանէ վճիռ մը հրատարակուեցաւ, ըստ պաշտօնատերներուն ընելու երգնանձնը կը փոխուի:

— Խել մը ասեն յառաջ Հարուստապիտն մը
կառավարութեան ցուցցացած էր որ Կրանիկի ըստուծ
շնչորսն թէ մասը փշէլու վախ կայ, որն որ միջն
դարան մէջ շնուռած երկայն բարտէ, հսկացածե
շնչը մըն է, հին ատենները ցորենի համբարտոց
ու հիմն գրանեց էր: Բայց առ հարուստապետին
խօսքը մասի լնալ չելլաւ, օրինշեաւ: Կոտավար-
ները կարծեցին թէ Կարողան դիմն ատենը շնուռած
շնչուքը միշտ հաստատուն իը մնայ ու շնչերնար վիճէ:
Բայց 185ն առանձին իրօք վիճ ու շնուռոր-
ներ ու թիարկեալներ ատենը մասուած մնային: Խե-
ռիտաւ ու շուտով սզնութիւնն հաննելով վարտակնե-
րուն ատենը մնացողներէն շատերը գուրս հանեցին,
բայց մոռածներուն միուր 71 հազ. ոչ կը հումի:

— Բայրիսից, Յունիոն 20: Աիդիֆան կրտ շն ներքին կողմէրը Բժիշկարերցիայի առհմանը Ելլոց ափ Գարգիլլաց ըստուած ծանօթ հնուածեւ քարագայունն մասերը գետին 20 անցէն աւելի կորմիր պատեցաւ, ու առ պատառուածներէն ասսափէ շառացնակի ու ահազին թնդիր նորվ մասն, Հրազիա կան նբային ու կայտակի նման բայեր գործ կերպն:

ԱՊՐԵՆՈՒԹՅԱՆ

ՈՒՐԵՍ. Յուրիսի : Գարդիստները կանաց կո-
մաց նորէն զլուխ վերընելու կը սկսին : — Խնձէ-
մոլ Նի կոմէլ՝ ծնն Դարշանին պրին Շաբոյդ իշխա-
նու հայոն՝ Աւագուց թագաւորին քրոջ հետ նշա-
նու եցաւ : Աղքանիսին տուրութիւնը առ ամենամասն թէ առան-
դէ մը ընթագիւն թիւն թիւն կը հանին : Կառավարութիւնն
իր Աւագուցին կեցող գեղագիւնին համանաւ թորիւց որ
բազոքէ, և եթէ թագաւորը հասուցաւ մը ընկել չո-
ղեր՝ ես գանեց : Աղքանիսական շոգենաւ մ'ալ Աւա-
գուցին խրիստուց, որ գեղագիւնին պատրաստ կենաց

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏԵՇԱՅԻ

ԱԱՍՏԱՆԻԿԱԹՊՈՒԽ, Յազիդի Յ: Մեծաբար. Յուլ-
զամին մայրաքաղաք գտնենոց կործուած էն աւելի
շուրջ եղաւ: Մեծաթեներն ու պաշտօնակրթները
հոգին. կրթութառաստուի զինքը պաշաճ համ-
դիսին ու փառագրութեամբ բնուղութեալու: Բարգա-
րին զինացն եղող անմիտ նույնութեան ու նաև ակնե-
րուն մէջ Կոմիտաս Խոչյանն անունաւու ոչ կրտսենուեց-
քացքին բանակին գուն մէծ մասը զինքը աւելին յօ-
համար եկած էր, և ուրախութեան ու բարեմադ-
թութեան աղաղակիներով ընդունեցն: Հասնելու-
որը խեցյա ննջուս նաև երկրորդ օրը պաշտօնեա-
ները, դրաշտօնատերները և երեսելի մարդիկ թո-
գաւորին բարեմանցն օժին ընելու դացին: Յանձնիք
ՅՈՒն գետպանները Խոչյանին շնորհաւորութեան
դացին: Հասնելին նորը երեք օր աղօնիկ տանը
շաղունակ ինչպ տուին որ ձայնը ոդք կրտ թնդայլ-
եք, Բախորուի նաև ահանգուին մէջ իւշած նա-
երը զաօշերով գեղեցիկ զարգարուած էին, իրի-
կրանները բարգան ու նաև առարգիլը լուսա որուած
էին, ու պահապահ տեսներ հրաման ը կը պատին:

ХЕЛДОРОВА ЕВГЕНИЯ НИКОЛАЕВНА

ՎԱՀԱՆԻ 219-ԱՅՐԵՒ Ն ԿՈՎ ՎԵՐԺԻՆ ԽԱՐԵՐԸ Ն ԿՐԻՏԱ-
ԱԿ ՕՐ ՄԱՆՅԱՎԱՐ (ՀԱՅՐԱ) ՀԻՎՈՒԴՎԵԹԻՆ ԵՎՐԻ
ԵՐԿՐԻՑՆԵՐՈՆ ԱՇ ՃԵ ՀԱՐՄ ԵՐԵՒՆ ։ Եւ ՀԻՎՈՒԴՎԵ-
ԹԻՆ ԵՐ ՈՐ ԱՄԵՐԻԿԱ ԱՐՔԻ ԱԽԱԳՈՒ ԱՌԵՐԻ ԱՇ ՈՒԿԱՆ,
ԱՄԵՐԻԿԱ ԱՐՔԻ ԱԽԱԳՈՒ ԵՐԿՐԻՑՆ ՀՈՐՄ ԿԵՐՏՐԻ ԱՎՐԱՋՈՒ-
ՐԱ, Ա ՀՈՐՄԱՏԻՎԵՐԻ ԱՇ ՎԵՐԺԻՆ ԱՎՐԱՋՈՒՐԻ ԱՎԱ-
ՋՈՒՄ ԵՎԱՆ ՀԱՎԱՆ ԿԵՐԵՐԵՐ, ԱԲՆԵԼ ՀԻՎԱՆ ՀԱՆՊԵ-
ՐԱ, Ա ԺԱՄԱՆԱԿ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՎԱՆԻԿ ԿՐ ԽՈՐՔԱ-
ՐԻ ՎԵՐԺՈՒՆ ՀԱՄՐԱՆԳՆԵՐՈՒ ԱՎԵՐՋՈՒՄ Ա ՀԻՎԱՆ-
ԱՎՈՒՄ ԵՎՆ ԱՎԱՆ ԵՎՐԱՆ ԹԻՐԱ 40,000 ԿՐ ՀԱՆԻԿ,
ԵՎՆ ԵՎՆ ԵՎՐԱՆ ԹԻՐԱ ՄԵՐՆ 100,000 ԿՐ ՀԱՆԻԿ:
ԱՄՆ ԿՐԴԻ ԱՎԱՆԻԿ ԱՎԱՆ ԹԻՐԱ Ա ՄԻՐԱՎԵՄ ԽԵ-
ՐԱՋ Ե ։ Ըստ ա ՎԱՅԻՆ ԲԵՎԱԿՈ Ա ԱԵՐԵԵՐԵՐ

անհագութեամբ։ Հզելն կը պատճռի ։ Վասն զի
շատ դիմակներ գաշանքու քրայ անմեղ կը թու
զուն, շատուց գետ կը նետեն, որոնք տեղ մը
գիշաւելով՝ մինչեւ։ Տուրին ընթացքը կը դոցն
Մազանյուղին ըստու ածները հօգինն փակելն յա
ւած տեսերին գուրեւ կը նետեն։ Ժայռվագետն առ
յա ասհուտական վիճակը բրնձի հունձքն ապէէ չայ
ջոցելով աւելի եւ ա գուտնացաւ։ Խաստիկ սուլի ոռ
չքուորութիւնը ամէն խզմ տիրած է, ունէ մարդ
արժանիկու ու խոտեղին ուսեւլով կեանքը կ'անցընէ
Անամի մէն այ մարդարդոց շատ ջորդ է ունէ։

Հ է Ասոնք մեր մերժությունը պատճեն է եած կ'առ
թեաւ ։ Կան կրաքին ուրիշը Խալիսաւ որեւէնան ա-
պեւ մունան ձայրերուն բայց Խուսաց Պարօսուսուսին
ու Զամեասանին ուշեանակից եղան ամեւրուն վայու-
ալ կ'երեւայ ։ Էլուսի որ շատ է Սամիքչեանինի բարու-
տիցը շատ թափառութ է առաջ ու ապահ ութեամբ կաց ։
Բայց զարօնապին առ և որ Արքունու հնապատճեն
կողին եւ եղասիսն ընդորձակ գուշակի վայ տար-
եւ ոչ Փոքր նշանութեալը իր տեսնուի ։ Շատուն
պարապատ ընդունուեցը, Խաչու և Քառակիցին, Քա-
ռապ, Պեհսկիր, և Ծիրակու այս կողմերը քարո-
յալ մը պատճեն։

Q. 10. Q. 20. P. 1. N. 6. 4. C. 6. H. 6. L. 1.
q.s.

Մագանքային

Պատուի Հայոց առաջնորդութեան համար Հայոց Հարկաւոր
եղած միջնորդութեան ամբոխ ոչ է մասունքը մաշտը պա-
հանուի մշջ բանեաք: Ասիս ազգանոյն մակերեսութեան
կամ պատուի երեսուն զոյս մաքանչան եղան զար-
ժարաբուն ան Հարկաւոր Տեսաւոր ուժինութեան է:

Առ զոր ապահովին է արտադշտութիւնը, որն ար
ջային նիւթ մնի է, և անընդուն ապահովին կարևոսու-
թաւ եղած լուսաբառ ձեռք բախ գոտելով՝ առափա-
ռացին եւ անհամարին շատ խօսքահետաքառ կամ ճակ-
ախնենար (րօն) Թիւղարութեան միւթիւն կր թու-
փանց զարս կ'եւի: Այս կործանի որ քանուչը զը-
տման մեջ կ'են մինչեւ մեկ Տարասի շափ մարմարին
և ականիներեն զարս կ'եւի առ նիւթէն որն որ Տար-
ասուն մարման զարս եղած ունի ժերութան զիւռացն է
ունի մասցան ուղեցներեն, երիկամն ուն ու թուրքե-
կանցէն: Այս Տարգուս առաջնութեան նկամածն ազ-
գի մոտ զնելու բան է որ ու նիւթն անփափառ
գույն երիշ, կամ տրամադշտ են ուն զոր զոր մի իւնա-
ըաս պատշաճ կատարութ: Վասն զի թէ որ սաբիս
արգելութեր բայց, մասցան նիւթէն բայր հանե-
րու պաշտամ որից զոր իբրեւրան մելուն անդա-
մին եւ Ֆրանցութիւն կը պատշաճ:

С р о в н и м ю с ф е р е н и ю т а р ы б е з .² Р у с и я .³ К и в и т о в о п р и ч а с-
т в а н и ю с к р е д и с т и к и .⁴ Г у р г а .⁵ С о в с к и й с и р в и с .⁶ Г а з и ф е н .⁷
О р и ф .⁸ С а к и с т р и с к и ю .⁹ М а с т р и д м а ю .¹⁰ К и в .¹¹ Г а з и с к и й .¹² К и в .¹³
Г а з и с к и й .¹⁴ К и в .¹⁵ К и в .¹⁶ К и в .¹⁷ Г а з и с к и й .¹⁸ Г а з и с к и й .¹⁹

Եսաց մեզի վեհերաբերիք որ ուրասչութեան ուրա
պեղը եղան ծագու զանազան անհանդ առանձին երե
տ հրանդ պեղին ները հաստ դու մէկի մէկի յա
ռաջ ըլքենք. ունու համար մեր բան խորրոց կը
զանազանը. ու բրաւշութեանք մարմանն զուր ե
րած նիստին մէջ յայրի հաստ կը ները զայ զա
նազան ապեր եւ կենցաւական նիստեր իսկու որդու
հաստատու մարմին բլատով յայրի հաստ զու
րաց մէջ բարձրանք հաստ մարման նիստ
նաևս թէ որ առ մարմանը մայու նաևս նիստ
մերցութեր եւու է յինսութիւն եւ եւու է յինս շա
տութ և. յայր մայու պայմանութ կարծ է եւ պա
րագ կը բարձրաց որ ու եւու է կարծ արաւանան նիստ
կարգել. Արդ մարմութիւն բայրով կիսանցոյ ու
հարկաւոր միջոցները զարմ ան է ապանցման ու մը
բառաւ ան նիստ կամ ունու պարապուու մարմանը
մայու եկած նիստերը շատանց ու կարծ քանի բա
րձրաց առաջ եւ ապանցման մարմանը բարձրաց ու

Առ միջնութերան տևական զիստու որէ է լու ապամբ
միայ համար առ օգտու թէ եան շատ համաձայն է և յա-
ճախ լու ապամբը կամ բավական երթեալ ու շարք տևական
Շատերը կու որ արդիու մէ բանի տեղ չեն չեն եր-
եւ բառական կը աւուն մարդկութեան միացն ապ-
ապամբու Երեւան մասերը մարդու բանին ։ Ան ու
մարդութեան վախճանո՞ւ միացն մաքրու Երեւանի բա-
լըր նէ ասիկու բառական եը ։ բայց այդպէս չե ։ հա-
սկ զիստու վախճանու և մաքրու իրեն մէկ երեւան
պաշտօնին համաձայն ևս բառական վիճակին մէկ պահի
պատճէ ։ որն որ արդի կերպավ շըլլաւ ։ բայց եթ
շատ անվաճ լուսացներով ։

Ապրիլ և մայիսինց մազմայք վեց հազար
զգեստները կամ ուղարկեցիները ուշեց ուշեց վա-
խեր, որն որ մաքր թեան համար հարցաւոր եղան
մքանցներն էին և, որ յօշաւաերուն ուղարքից ո-
կր թաքրին, որովհետ ոչ եասները մազմայք ուղար-
էին մասը մազմայք կառանեն. բայց առաջ բացայտե-
ցաւ վախենանի բարութիւնը դիմում համար, ունան-
ուր մարդ կարու բայց ոչ եասները յաճախ վախեն-
ուանու բայց առաջ բացայտեցին և անձն որ վերադիմու-
թիւնը վախեն ուղարքի եղան առաջ շատ առանելու. Բայց
ան մերը իշխան առան գովածեան առաջ չ ու ուղար-

Առ պատճենու կոստիլորաֆենանց պարտքերը
մեր ոյ ան է որ հրապարակական բաժնինքներ դնել
եւ զնուարաբար գործադիմություն եւ արթ պատ-
րիս տառիննի մարդ թվերուն յանձի ըստացաբի
գիւրընդունեն, այնուշե հոգ տաւելու և՛ որ զգես-
տաբար գիւրն միջամտեց զանեն, և քաղաքներու
մէջ առան ջայր թերել ասն: — Երացուելու իր-
բանիիր ջուրը ոչ շատ պայ բարու է եւ այ ա-
շտու տուք: Տակու երկարին միջնուց: Ախունա-
մայն զգացածութ է որ կերպերէն Եօքը շատ ոք ջո-
շացաւի, հազար գանեն երեք ժամ մը անցնելին եւ ու

U C H U R S G 2 F C 4 B 7

Խորած միշտ վրանի տակ կը բնակի, թէպէտ ե
իր իշխանութեան տակը զեղիք եւ քաղաքներ ո
կը դանուին: Պատերազմի ասեան՝ Քալմակները
ըանակը շատ զեղերու կը բաժնուի: Խանը միշտ բա
նակին կենցրուը կը կենոյ: Առանձինուն բարձրու
թիւնը եւ վասն նկարուած զգնիքուն կենցանու
միւնք շատ զեղիքի ամսարան մը կը ձեւցընէ
խանին կանայքը փայտէ պղոփէ տներու: Աէջ է
թեակին, որոնք շրւտ մը կը ման բակուի, ու հաօք
ու վայ դրուելով՝ տն զերինէն փոխուի:

Առաջին պետքերն են Նիզամի մը, աղեղ մը ու նե

տեր : Ըստ ուժով ու նշուածեամբ նետ կը նետեն

բրդիշ՝ զետքեա քովս երկիրներուն վայ 171-ի
ուսուաց աւ բալբաններու մէջ եղած կուռէն կունա
իմացուի թէ բայ աստիճանի յաջապահութիւն ու
միւս օրովանու Առուաց քայ Նետած նետերնին
թէ չը սխալդեր է. թէ նետը Խուսի գորքերը Կ
թափանցէր կ'անցնէր։ Հարուստնիրը հրաշելք ար
կը գործած էն։ Հրացաննին վեց անաշափ մեծու
թիւն ունի, որոց բնիքնին ծակը սասափի բաց է
և Նետած վնասակին՝ 600 քայ կ'երթեց։ Պատու
բազմական թիվացքի ատեն՝ Հրացաննին կանակէ
փար կը կախնին. աղէկ զինևալ Քայլուք մը զրահ ա
կ'ունենաց, որն որ ըստ ուրեւելիանց առվարութեամ
երկամթէ ու պողպատէ շվենաներով Հրաւանած շապ
կի պէս է. Աս տեսակ զրահները վաճառականու
թեամք կը փոխանակին թիվը մենացուներուն հետ, Եր
ւեն նաև Պարսկասամանէն բարութին մաքուր պող
պատէ շնուռած զրահներ աւ կ'առնեն, որնք իրեն
մէջ 30—40 ձի կ'որդէն։ Պատուբազմի գացացները
ուրինին կը զեւով պալուարս կը զինն. որու
մայ երկամթէ շվենակ մը անցուած է, որ առջեւ
կողմանէ մինչւ արտաւանուերը կ'ինայ, իսկ ետք է
մինչեւ ուսերը կը գոյց։ Զինուբահան զգեստնի
նշանակու տեսակ մը զրահ է, որ ուսերնէն մինչեւ
ուրուերները կը համար. թեւերթին ու սրուերնին
պողպատէ կամ երկամթէ տախտակիներով տերապա
է, որով Խաչուկրայ տանեւուան կէս զրահաւորեա
զինուբահարուն հետ նաև նիւթեան թիւն մը կ'առնեն։

Պայմանները թէ յարձակելու, թէ և ևս քաջան
յու տաեն նշյա, բայց պահանջման ունին: Զինաւորակու
կարգերնեն կառապետալ է: բայց այս պահանջման զնդու-
թու կը բաժնուի որպատ որ ցեղ կայ: Եւ ամեն մե-
ծեցը զոտ զայ հրամացողներով՝ ձեռքբերնին նիզու
կը, արձակին: իրենց ամեննեն շատ օդենոց՝ ճիշը բառ
արդաշարժութիւնն է: Շատ ամոց ամ էր որ կը կազ-
ժակ որ յազմենու են ու կը փախչին, եկէն աւե-
զրութեամբ մը կը յարձակին, և եթէ զիրենը հա-
լածավերը՝ յալմանի եան ապահովութով ու հալուն-
յու միտ գներով, իրարմէ բաժնուած են նէ, մե-
զունուի մէջ կիշխան, և շատ անգամ կը յազմենուի
ենին և բարպար պիտու որպահան կրթութիւնը առա-
մէջ մանելու ըրար, անգանելի կը լացըն ու թերա-
ցոց ուորբ պարբին որեւ շատ գնդեր կիշխան կազմե-
լի: Ունիկոններն ու, Քայմանըն ըր իրենց դրոշներ
գոյս ուղարի, կովու, ձիու եւ որիշ կենաւան-
պատկերը կը նկարին, սուն վրայի կազմը իրենց ցե-
պին անմանը կը գրեն: Աս դրանին վրայի նշանը՝
և նոյն ցեղին անեն զանազան ձևավերը կը գործա-
ծեն, և առող իրարմէ կը տարբերին: Դրոշը պա-
սերացին առեն միշտ իրենց զնկապետն քովին ու
մնան յառաջ կիրթոյ: Ըստու սովորութիւնն է ու
միշտ, իրենց կամ կարասին ու բարոր հարառութիւ-
նը, իրենց կանայքն ու որդիքը մէկունդ շատնեն և
պատուագիտ շնոր իրթար: Հան ամեն ցեղ իր հար-
տութիւնը ապահով տեղ մը վետակելին եօքը՝ պա-
տերացմին կը սկսին: Հնար համար եթէ յաղթուեր-
ը յստ նէ, իրենց կանայքը, որդիքն ու բարոր սու-
գալաքարեն, յաղթուոցն աւար կը լաց: Բայց առ լամա-
զը երենց անելի հոգի ու քաշաւերագիւնն իր: առ
սասանի քաջութեամբ կառւերու:

Աս ժողովուրդը իր կեամբն լառ մեծ հայ
զասանեցի կ'անցընէ. շատերը մինչեւ ծերութիւն
միջև և մահօնան առնելը՝ երիտասարդութեան
մանակն ունեցած զու արթու թիւնն ու առողջութիւն
անկորուառ կը պահեն : Պարզ է, ունկուապէս կեա
քերնին զիրանք քաղաքականացեալ ազգերուն ու
վրակուն հիւանդութիւններն ազատ կը պահ
Բայց հիւանդութիւնները մասկդիալին ազգին չեւ կը
պահցեալ ըլլալով, չեն կրնար բարորդին ազգուն
լաւ. կերած կերակուրնեն ըստ մեծի համար իշխան
տած միա ըլլալով՝ փափացցեց ու ապա թիւն պահ
հաւառ հիւանդութիւններ մեշերնեն պակաս չ
առանկ մը փախազբական տեսնդ շատ յաճախ
որն որ շարաթուան մը հիւանդը կը մտցրէն. եր
որ գեղիք մը կամ ցեղիք մը մէջ կը զոյանայ, գոյ
վանդի զըրւս մէջ մէկ հոգի զոհ կ'ընէ, անոր հօ^յ
մար երրոր առ հիւանդութիւնը ուզ մը երեւ

կելէ, անոնքագլւու բանուովներուն քամին կը զա-
սաբն կը չեւ տնան : Եղբայր Քաջնու քններու մէջ քու
(ուն) Հիւանդու թիւնը շատ յաճախ է : Հիւանդու
մէջի մահու ու մասից անապատներու մէջ արևու-
սաստիկ ցործունի ալ երբեմն Հիւանդուին եանց
պատճառ կը լոց :

իրենց մէծերուն եկամուսքը առած տուանույթը՝ ներեն է բողոք Ապօֆերոս ազգը ամէն ապրի կրկինն տառանարդ կը վճռուի, մէյ ի՛ ըսկ համապատասխանին, մէյ մ'ալ ցեղին մէծերուն։ Կրկեց պրեկրնի ըս բառականի կորդաւորութիւն ունին։ օրինաց դըքերը Տօնկոյի գրավ գրաւած էն, օրովհետեւ միշտ Մանկովի գրերը կը գրածածեն։ Խոյնութիւն իրենց իշխան ալ Մանկովի մէջունին Ենթ շատ նմանամեխին ունին։ Թէ ժողովարդը և թէ իշխանները մի եւ նոյն օրէնքները ու կանոնները պահելու պարուածը են։ Յօդուածած կոյ օր պատերազմի մէջ վախոցող կամ վատութիւն ցուցընող վիեռորդ կամ զօրապետը զանցարին շնչիցը համեմատ սատարկ տուպունք վճարելու կը դատապարտէ, զարձնող կը համացէ որ ուղարկուիններէն զենքերը հանուեցընեն եւ կանանչ զանուա հազընելով՝ գաշոցին մէջ պարուցընն։ Ուստի մանաւորաց կուսի մը ասեն միայն զտուրի զննուող կը բայց ու հաշուեցընելու կամ բաժնելու շախատիքը մը մը առաջ երա կը գատապարտուի։ Ամէն աղոյ մը աղջականներէն մէկը առ անց զուանձան ի ունիքը առ ամէն անոր զարդնէ, բայտ խատուի եան օրինաց կը պատժուի։ Այնուու ամէն տեսուկ մենարդունաց համար տուգանքը դրաւած է։ Ամէն մէծ անարդանք կը սեպօփի մէկու մը մօրուքը քաշել, գլուխը վայմենածը վոր ծկել, երեսը աւազու կամ ուրիշ բան նեաւել, իսկ եթէ իդին է մազլրէն գաշել։ Առող տուգանքը սահմանու ան չէ, այնապէ աւելի կամ նու այ է տուգունքը՝ օրչափ որ անարդ գուած մարդուն տարիքն ա, ելլու կուր նուազ է։ Ամէն նեն խիստ պատժուած յանցանքը զազութիւնն է աս յանցանց համար կոմ մարմնոց չարչարանք կոմ տան կամ մէծ առ զանք, երբէ նոյ բողոք նաչքի ըս կը դրաւեն։ Օրէնքը՝ չէ մէ միայն զուրուիքի ինչ քը ես զորդիներու կը գտապարտէ, հազար նաև մասնի մէկը կարել կու, այս, թէովհետեւ կողածը մէջն բան ըլլոյց։ Եանցաւորը կրնոյ ու վերջին պատճեն ապասիլ, հինգ ունար առաժեցք։ Ան արթանի խիստ են զողութիւնն արէնքները որ մինչեւ անդ մը կոմ թէլ մը զերծան զողովրդին պատիժ որոշուած է։ Առ տուգանք մէկ մասը իման ուսպանք կանէ, մէկ մասը քրմէրը, մէկ մասն ալ մէծնընին

Ալբին արենոր մ'ալ անդին որ առջինի մը տասնուան
չըսր տաք, ընկ առաջ, ու քառան ապարնէն հոգը չի
կընար կարգութիւն, բայց թէ որ եղանած է ու ազգին
քառու տարին անցնելին եւքը՝ իր խօսնացը զինքը
չ'ապեր տանել, ան առեն ուրիշի մը հետ կընու
կարգութիւն: Փեամի աղջկուն հօրը որոշեալ մոռու
մը խաչին տալու պարտական է, ինքն ալ տնկից ո
ժիս կ'ընդունի: Քառասուն վրանի կամ անուռու
մէջ պետք է որ տարին դոնէ չըսր հոգի կարգաւի
Դարձն քններան երգման ձևն առանի է: Այս
որու բնիւ աւզպը իր հրացանին բերածը իր բերնին
գէտ կը շահէ ու ճամփը կը պագնէ: թէ որ հրացան
չունի նեւս մը կ'առնէ, և լիդուն անոր զպցնելելի
կողը նետին ճամփը ճականին վայս կը դպցին: Նշյալ
պէս երգեցի ասիններու մէջ կը ակախ փորձն ար
կը գործածուի: Կացին կամ երկամփի կոռը ու
կը տարցընեն, տիքստասնեալն առ տաք երկամփ
մոռու քններան ճամփն վայս վնելով՝ քիչ մը ունը
պիտի տանի, իբրև անսկալութիւնը չը ցուցնելու հա
մար: Այս հաստատեն թէ քամունքներէն շատերը
այնուն վարպետութեամբ մէկ մասէն մէկակ մո
տր կը փոխէն ան ուոր երկամփ, որ հային թէ
քիչ մը տարութիւնն կամ ուղիղ կը զգան: ասիկի
ինեւն աննշունչնեան մէկին նշան սեռուած է:

Ասեց կրօնական պաշտամակքը գիտեմի իւղուու
կը կոտորուին, որն որ ժողովութզը չիհասկընար
բայց քրմերը պարաւուոր էն որ գոնէ կարգալը գիտ
նան, եղիսակ ամեն օրուան դպրութը աղոթքի ո
երդոց զբերն ունենալը որպատճեն են. ասպ
Մահիսի լեզուա շատ գըրեր կ'անենան՝ որոնք պար
ըողութիւնները ճանահանուն կը սորվեցնեն: Եղիսակ
թունելու զի թեզուա կախորբակն զբեր ալ ունի
եւ հետեւայ գեղի տեղ տունընէ ու քանի մը ա
զանիքներէ ու թիշ գարսնան չեն մասուցաները: Նշնկե
նէ հետազոտերը եւ թէ բրդը քաշնիքները կու ուն
դրիններժանք մը կը կահուն. աս հանցը քրմեր
նեն կ'ընդունին, եւ քանի մեծ համարում ու մեծ քա
ռահամին կը ցոյցնեն: Քրմերը նուու լուսայի կը
նին ասապարախնակն զբերն անենալը. կը պար
տաւօրին, որդու զի ամեն գործքի բարի ու շա
տաերը պուշտէն: Գան զի քարտուփներն իրեն
քրմին խորհարդ չհարցուցած եւ որոշումը պատ
պահքի մը ձեռու չեն պարսեր: Բայ թափառն գո

արտօնության կարգի նախադաշտաբում ունեն, եւ անոր զանազան շարժ մասնաբերէն՝ յանցողութիւն կամ գժրախոսութիւն գուշակել կուցին։ Ճերմակ բռն մը մեռցնելը յանցուք կը սեղորի։ Եզնորին ուրիշ զանազան չնչին աւելորդապատճեններ ունեն։

• ՚ Թարմաք կին մը աղայ ծեանեցր առենք՝ էրիկո
կ էրիմայ քարտի կը կանչէ, որն որ վասնին քայլէ
կիւնարգ, ան պարտոց ոցից համաձայն աղիկներ
կ ընէ. Ես մեջացն էրիկս վասնին դրսի զին չուսնո՞ւ
մը կը պատէ ու ձես աքը խոշը գաւաղըն մը առեն-
քով, էր միսի սդի փոյց զոբնելու. Ձեւով շարժելով,
վասնին չար կազմէ զանալ եւ բոլոր զօրութեամբը
պատալ կորուէ սահանայ, և առ գործողութիւնը
ան առենք կը դադիսի, երբար աղոյն կը ծնանի:

Դամբակ կրթութեան մեջ է կարգել ։ Ես այս
առ օրենքը հաս ճշգրտեալ մի բարեկարգ պատրաստութիւն, որով
համար ապահով իշխանութեան մեջ, երկան երկու կից ու
կից ուժեցացիկ կը զանաբան ։ Ի վերաց այս ամենայ-
նի պահանջանք յաձախ չէ ։ Կայսեր և կանուքը արձակելու
հրաման մույ, բայց առ օրենքը աշ ճիշդ չփորհութեան
պրոցեսութեան քայլացածրութեան մեջ է առ առ անդ մեծերը շատ
անդամ իրենց կանուքը կարծակեն ։

FIGURE B.4.C5

၁၃၂၁။ မန္တ၏ အမြန် သိမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ၏ အမြန် သိမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ၏

ՎԱՐԴԻՑ քանի մը տարի յառաջ 1-ւըսպասի մէջ
շատ ուղ սաստիկ ինիս ձմեռունէ մը եւոքը՝ յան-
իարծակի ոչը տագացաւ, ձբնելիք միան հորի, ո-
մն կովմանէ չեղւըներ կը մասկէն, վատիներան
և առուակին բռն ջրկը շատցաւ, եզյովէս սառած
մէջ գետերը մէկն ի մէկ դրասեցան ու բորձու-
ցան, եւ իրենց յորդաշնոր հոսանքը մեծամեծ սա-
ռցներու կոտրենէ Շատը կը քշէր կը տանէր: Զա-
նազն անդումնք կամուրջներն ու ջրի բաշ եղած
աները լիբանցան, վիճան եւ կամ նաեւ սրբնմաց
արքներն յարիշտուերօց տարուեցան:

Ո՞ւյ մայ անգիտեն ձեռ, վաս արցանը լոյն կոմա-
ւէկուս Արդյաբընի անունաց ու ձևոքը ուշիսից լո-
ւորն քամկ մը բանած՝ կը շարժեր ու կը պուազ-
րակ, որ առ առ իւն վերը կ'ազուա, երկու չափուր զե-
նետիկի ուսկի վարձք կ'առնէ, : Միօրինակ այսպէս կը
պուազ համուր, և առակի քամկը բարձր բռնած կը
շարժեր ։ Ամեն ձեզ վասփարեցով ուշւոյն կը նոյներ,
ուզը զանիկա վասարյելու, միաս ընտու մը չենար:
Գուրը մէկ կաղնանէ ունդադար կ'ամէր, հոգի ուղև-
ուաց կը վժէր, և մաքսաւորն ու իր կինն ու ազաքըն
անանի խեցնութեամբ կը պուազն որ ամենան սիր-
որ կը պատահէր, ունկոյն դիմաց բար, մը չեմար:

անդամ աղ նստակը քայեց տարառ որ մասցածներն աղ աղջուաէ : Հանոյի խոստի մնելին իրավուն բարդութիւնն համապահէ կիրքերու զոհ եղած էին . աղաստածներ թաշն վրայ ուրախութիւնն , գեղացւ զին ստուգիւ դիմաց աղետակն հոգւ զին վրայ հրացում ու կենացը վրայ վրի , կամը թօնն վրայ մասցածներուն վերջին ասար ճանի հասան վրանոյին վրայ հոգ ար սրբանաչուկ : Գեղացին իր վերջինն վիրոցն ուլ յաշուզաթեամբ կատար բերզ ինչ զերդ գերգաստանին մնացորդներն աղ աղասեց բերաւ ու հաղի թէ ցանքար հոգոյ ցած էր , անդին կամուրջն ու անսակը ցըրդին անդ ունդներու մէջ թարգուեցն , անձրէ ցից եղան :

աաց կորուր գաւապանին փայտի արթուղին տակի մէծ
ագամանդը 200 քարտօնի ծանրութիւն չունի։
Առ ադամանդին հիմակուուն ձեւն ու մէծաբեր-
նը պցանի հաւկիթի մը սուրկելէ կետն է։ Գինը՝ որբափ
որ կրիաց արժենութիւն, 2 միլիոն փաւանտ սղեալին (200
միլիոն դուրսով) սեպելու։ Է։

፳፻፲፭ የፌዴራል የፌዴራል የፌዴራል የፌዴራል

Հոգածոսացի Մասդրիխի քամլպար կեցող զինու որ
ները մասնիք արտադրոց կորդի յօւղովկաւորութեան
հանգէս մ'ըցին, այս նախն զինուորաց շներուն մէջ
առնեւն ծերոյն դին մէկ հանդիսութեամբ թաղե-
ցին: Առ շրջեր որն որ 1827էն մեր՝ Տիմո Մասդրիխ
քաղաքը կեցալ գորաց շնցին հետ առն տեղ գոյած
էր թէ պատերազմի եւ թէ խողազալթեան ատեն,
և Քեղինչոցի անկախութեան կուոզն ժամանակը
Անդուերբիսի պաշարնեն մէջ ոսպին մէկը կորու-
ցուցած էր, Մարտի 27ին՝ 24 տարւան մեռու: Դիմա-
կը փառաւոր դադարի մէջ զրաւոծ էր, զօրն որ վեց
հոգի կը մերցրնեէին: Երբ որ թափիր տեղը հա-
սան, իր պատուին սրբութեան երդ մէկ երգուեցաւ,
ու հրացաններ պարպուեցան: Նոյն քաղքին զօրա-
նայիներուն մէջ եղած բարոր շները սղց համեմ գուեր-
նին սեւ փալուկաց զրաւ և տեւէն կ'երթացին: Հա-
սակով մեռնուին անմիջապէս ևորը և կող շունը
որն որ դիմակին ետեւէն զարած շներուն զուրբն ան-
ցած էր, ողնուոփ տկար տեսութիւն ունի, որ զի-
նուորներն իրեն աշքաց մը դրած են, և միշտ ա-
նով կը պարուի:

ԱՅԼԵՒՈՅԼԻ

፳፻፲፭ ዓ.ም. መግለጫ

Ա ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՆԴՐԵՎ Անդրեացիք Հայկաստանի քա-
մի մը բնակագլուխ երկերներն ալ իրենց Խոհմազ
ընելով՝ Քիո Հինուար (1 լուսոյ եռա) բարուած ազ ամանզը
ձեռք բերին. Առ դոհարը իրենց թագուհոյն գան-
ձին որոշաւած ը լլարով տարւայս Յունիսի 20ին Եւ-
գլա յօդենաւը Ենց դիմ ըերաւ. Ես պարմանալի քա-
րը 1550 Կող մասոցի Խոշկաւոր Հանքերուն մէջն
ելաւ, ու Կող մասոցի Խոշկաւոր Հանքերուն մէջն
որ տասնունինից երրորդ դարսն Քերչիքը Տիքքանի
մէջ ելուց հինգ հինգիցին մահմատիրուն թագու-
ռութիւններուն մէկն էր, և առ ապամանդի համ-
քերը (որոնք հիմն Անդրեացւոց թեռքն է, բայց շատ
առեններն ի վեր պարզու ած ու գաստիքացած է)
անմիջապէս նոյն մասրագաղթին մատն էին: Կան
անցնելով Կողը մասոցի Գոթմաւուդ շահը Տեհինի Ճի-
հան շահ մանկու կայսեր հետ գիտաւ թիւն մ'ան-
ցաւ. Գոթմաւուդ յահին առաջին պաշտոնաւան (պի-
գին) որն որ կրցաւի պէտ քաջ դոհար Խանցող էր,
ոնչին շահին հետ միաբանելով՝ վերջանորես ադա-
մանզը եղանակաւ մը կողմանուութեն հիհան շոհին
արքունիքն եւաւ, ու հոն Առնիկոց կայսրներուն դան-
ձին, գահուն ու իրենց անձին ամենամեծ զարդն էր:
Բայսենիւթ գաղցնացին Անդրե Կոյեմելի 2ին առ
քարը անսաւ, ու համան այ տրուեցաւ անօր որ
ձեռքն առնէ, բնեւ ու կշալ: Մինչուկ 1739 ադա-
մանզը հոն մասեւն եռոքը երգոր նոյն ասքին գար-
սից շամիք շահի Տեհինի թագաւորութիւնը զար-
կաւ: ուրիշ աւագներուն հետ քիո հինուարին այ առ ա-
խորասն թերաւ: Բայց քի առն օյարկաստան

Պատերա Փարիզ քաղցրեն մէջ շատ պղափէ ուղղ
մը հօրեն մարէն որբ մասած էր, տղուն հօր-
եղբայրն որ Ան դեսի վոյ նաւատէր մըն էր, ա-
նոր վոյ գութ ունենալով իր քովն առաւ, եւ ո-
րացով նա ին վարի խցերէն մէկուն մէջ դրաւ: Ես
մարդք որ մը նաւաւն մէջ լիեց որ արոն վարին կու-
լց ու կը պուայ, բայց կարծելով թէ միայն տղու բացք
մըն է, ոյնչափ միտ շէր գներ, սակայն տղուն ձայնը
սասակացաւ. նէ, ստիլունցու իր պղափէ որդին փար
խաւըել, որն որ փար ինաւուն պէս' ազնն օրորոցի
մէջ արինելուայ տեսնելով՝ սարուոփեցաւ, ու պայս-
էլով թէր վարեց ու տղուն միջակն բնացաց: Կառ-
ասերը ըստ մը աճապորեց փար գնաց, եւ օրորոցին
հանենարժն պէս' աղօւն վարեն խօսոր մնէ մը ցատ-
քեց փախաւ, որն որ արդէն ինչ զՃ որի արոն բարը
երեսը կը բած ու նաև պղուն ունկը կը ծերով ծա-
կած էր, պյառէ որ տղուն բջեւով կ'երեւար: Արշափ
որ չընացն նէ, չերդան աղուն ճար մ'ընկէ, ուստի
անմեղ մանեկի եր չարաչար ցաւերով մ'ուա:

卷之三

Դեղացի նաւահանգը մը՝ որ Ռուսիայի մէկ զեղին մէջ լոյսէ դեսին նշղբըքն քիչ մը հեռու կը բնակէր, գիշելը մարդու մը պատալին արթընցաւ, ու միա զննելով խնացաւ որ մէկը զիմույն ասդին անցնիլ կ ուզէ: Անմիջապէս իր նաւահը մօռաւ, լոյն գետին փայլն զիմանց զնաց ու անուած որ քանուար մը կը սարսակէր զորն որ ներս ընդունեցաւ ու վետին ասդին կողմն անցուց: Հան որ հասան, բանուարը “Թաղումիւն կ ընկնէր, բառ, սատկ չունիմ”, բան մը չեմ կրնար վճռելու, և կ’ուզելը նաւահէն հիմէ երթալ: Կեղացին աս անձնելով՝ կասողեցաւ, ու գեղջական պալալում եւամի մը՝ “Ստուհ չունելիք նէ, չարթքնեցընէիք, բառ, ու մարդը զարձենու նաւահը խոթելով” անմանի ընդպարձակ գետին փայլն զիւնաւ նույն սիման տառաւ ձևես ու ետ պահձաւ:

114 *Journal*

Պաշտօնակալ մը բժիշկու ծառայ մ'ունէք, որուն
որ մը հրամանուց որ չու ցախայա (Քա-թը, ադմ-է-սը է-
պին) գնել, բոցնախի փորձէ որ մէ քօնցան կը ցառի:
Պաշտօնակախն երբոր լրիկունը տուն դարձաւ, նոր
զնուած լուցովիցուեն ուղեց, բայց մօճան մէջ շատ
անզամ դարձելով՝ չկրցաւ վասակը ու ծուալին տաք-
նալով ըստա. “Այս ինչ անսպասեն բան ես զեներ,
քեզի ըստի որ նոխ փորձէն, ուստան ինք զինքը
չստագութելու համար” Թաղումին կընէք, աեր,
բայտ, գնելու տաննա ոտքնն այ մէկիկ մէկիկ փոր-

ԳՐԱՄՄԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԽԱՐԱՀԱՅԻ		ՄԱԹԵՎԱՅԻ	
ԱՐԵՎԱՆԻ ԱԿՏԵՐԻ 13			
Ա. Հայկառատման՝ 100 ընթացքի թուղթ՝ 246 $\frac{2}{3}$ /5 ործ. ֆիլոր. 2 ամբա			
Ա. Հայոցուրի բանապահի 100 փորորին՝ 119	"	"	$\frac{1}{2}$
Ի. Պատում 300 Գուգահան. թրաս՝ 117 $\frac{1}{3}$ /5	"	2	"
Հ. Ռանտան 1 Գուգահան ողբերգութիւն՝ 11-38	"	1	"
Համապարփ 100 պանդութ թուղթի՝ 261 $\frac{2}{3}$ /5	"	2	"
Հ. Անձնան 300 Առ թրաս Բանից՝ 139	"	2	"
Մ. Պարտիան 300 Ֆրանկի՝ 140	"	2	"
Մ. Խոսկ. 300 Եւաստիան. Խրամ՝ —	"	2	"
Փարզիք 300 Ֆրանկ՝ 140 $\frac{1}{3}$ /5	"	2	"
Այսուհետեւ. առ Պայճ 120 ֆիլոր. 118 $\frac{1}{3}$ /5	"	3	"
Պայճ. Յուղան 9-1 875-376/5 ժամուրդ 1	"	34	առ է